

## Lekcja

### Temat: W Egipcie faraonów

#### 1. Starożytny Egipt

- a. Położenie – pn. wsch. Afryka, dolina rzeki Nil
- b. Warunki naturalne:
  - Przeważał obszar pustynny
  - Rozwój rolnictwa zapewniały wylewy Nilu i budowa kanałów nawadniających
  - Tereny uprawne istniały także w oazach
- c. Państwo egipskie powstało ok. 3 tys. lat p.n.e.

#### 2. Rola Nilu w życiu Egipcjan (*Egipt darem Nilu*)

- a. Rozwój rolnictwa i hodowli
- b. Woda pitna
- c. Droga wodna
- d. Rzece przypisywano boskie cechy

#### 3. Władza i społeczeństwo w Egipcie

- a. Faraon (król) – sprawował jednoosobową i nieograniczoną władzę (monarchia despotyczna)
  - Uważany za przedstawiciela bogów na ziemi
  - Najwyższy kapłan
  - Zwierzchnik wojska
  - Stanowił prawo i był najwyższym sędzią
- b. Hierarchia społeczna:
  - Kapłani: doradcy faraona, organizacja kultu religijnego, nauka i edukacja
  - Urzędnicy: wdrażali w życie polecenia faraona
  - Rzemieślnicy: wytwarzali przedmioty codziennego użytku, odzież, naczynia, a także wyroby luksusowe (np. biżuterię)
  - Żołnierze: dbali o porządek wewnętrzny i bezpieczeństwo zewnętrzne państwa, uczestniczyli w wyprawach zaczepnych (chłopi i rzemieślnicy)
  - Chłopi: rolnictwo, hodowla, budowa i utrzymanie kanałów nawadniających, inne prace budowlane
  - Niewolnicy: niezbyt liczni, głównie jeńcy wojenni, stanowili zazwyczaj służbę domową

#### 4. Wierzenia Egipcjan

- a. Politeizm (wielobóstwo) – wiara w wielu bogów, którzy uosabiali siły przyrody, otaczano kultem niektóre zwierzęta
- b. Ważniejsi bogowie:
  - Re – bóg słońca
  - Ozyrys – bóg świata zmarłych
  - Amon – bóg wiatru
  - Izyda – opiekunka rodzin i domowego ogniska, bogini płodności
- c. Organizacja kultu religijnego:
  - Świątynie prowadzone przez kapłanów
  - Obrzędy religijne polegały głównie ze składanie ofiar z płodów rolnych lub wyrobów rzemieślniczych
- d. Wiara w życie pozagrobowe:
  - Sąd Ozyrysa - ważenie złych i dobrych uczynków
  - Dusza zmarłego żyje dopóki jego ciało będzie w stanie nienaruszonym
  - Zabezpieczanie zwłok przed rozkładem (mumifikacja faraonów i dostojników i umieszczanie w sarkofagach)

- c. Grobowce faraonów
  - Piramidy w Gizie (m.in. Cheopsa, Chefrena)
  - Grobowce w Dolinie Królów (grób Tutenchamona)
- 5. Dorobek cywilizacyjny Egipcjan
  - a. pismo obrazkowe – tzw. hieroglify (głównym materiałem pisarskim był papirus)
  - b. osiągnięcia w dziedzinie medycyny
  - c. na wysokim poziomie stała matematyka i astronomia, dzięki czemu opracowali kalendarz